

Voorafgaande zorgplanning

Voorafgaande wilsverklaring euthanasie

1. Euthanasiewet

De euthanasiewet heeft zwaar zieken het recht op de vraag naar euthanasie, maar artsen hebben uiteraard het recht een euthanasieverzoek te weigeren. Het is dan aan de patiënt om een andere arts te raadplegen.

Door de euthanasiewet wordt een levensbeëindiging op verzoek wettelijk aanvaard wanneer aan bepaalde voorwaarden voldaan is.

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen de actuele euthanasie en de voorafgaande wilsverklaring euthanasie:

Actuele euthanasie:

- Je bent ongeneeslijk ziek.
- Je bent wilsbekwaam op het moment van je aanvraag én op het moment van de uitvoering.
- Je vraagt NU euthanasie.
- Je vraagt het zowel mondeling als schriftelijk.

Voorafgaande wilsverklaring euthanasie:

- Je verliest op onomkeerbare wijze het bewustzijn (onomkeerbare coma).
- Je vroeg in het VERLEDEN euthanasie en was toen nog wilsbekwaam.
- Je vroeg dit schriftelijk.

De voorwaarden bij actuele euthanasie:

- Meerderjarig of de wilsbekwame minderjarige (met de uitdrukkelijke toestemming van de wettelijke vertegenwoordigers van de wilsbekwame minderjarige patiënt)
- Handelingsbekwaam (wilsbekwaam) zijn:
  - Handelingsbekwaam: de geschiktheid om de rechten en plichten waarvan men drager is zelf uit te oefenen, zonder tussenkomst van derden
  - Wilsbekwaam: het vermogen om zelfstandig beslissingen te nemen, men is in staat om de gevolgen van een bepaalde handeling, situatie of besluitvorming te overzien
- Ondraaglijke fysiek of psychisch lijden (de artsen schatten dit in)
- Vrijwillig, duurzaam en aanhoudend verzoek uitgaande van de patiënt zelf (via een schriftelijk verzoek)
- Een medisch uitzichtloze (ongeneeslijke) aandoening hebben: deze wordt door de artsen ingeschat
  - Terminale aandoening: verplichte raadpleging van een 2de arts en voor de wilsbekwame minderjarige bovendien het verplichte advies van een kinder- of jeugdpsychiater of een psycholoog
  - Niet terminale aandoening: verplichte raadpleging van een 2de én een 3de arts (specialist of psychiater) én een maand wachttijd tussen het schriftelijk verzoek en de uitvoering van de euthanasie - uitsluitend van toepassing op meerderjarigen

2. Voorafgaande wilsverklaring euthanasie

Een verzoek tot euthanasie moet weloverwogen en vrijwillig tot stand komen. Men moet wilsbekwaam zijn. Men kan anticiperen op een toestand van wilsonbekwaamheid door aan voorafgaande zorgplanning te doen (bv. de voorafgaande wilsverklaring euthanasie).

Er kan enkel rekening worden gehouden met de voorafgaande wilsverklaring euthanasie wanneer:

- De patiënt lijdt aan een ernstige en ongeneeslijke, door ongeval of ziekte veroorzaakte aandoening,
  - en de patiënt niet meer bij bewustzijn is,
  - en deze toestand onomkeerbaar is.
- = comateuze toestand

Het gaat dus **niet** om personen die wilsonbekwaam geworden zijn (zoals bijvoorbeeld bij dementie).

Deze verklaring is ook **niet** van toepassing voor de wilsbekwame minderjarige.

De wilsverklaring euthanasie is **niet** wettelijk afdwingbaar, de arts heeft dus het recht om de gevraagde euthanasie niet uit te voeren. Het is dan aan de patiënt om een andere arts te raadplegen.

De wilsverklaring moet in aanwezigheid van twee meerderjarige getuigen (verplicht) op papier worden gezet. **Minstens één van die getuigen mag geen erfgenaam zijn of materieel belang hebben bij de dood van de patiënt.**

Men kan (maar moet niet) in de wilsverklaring **één of meerdere vertrouwenspersonen** aanduiden (bij OCMW Ledegem kan een document bekomen worden om meerdere vertrouwenspersonen aan te duiden) die de behandelende arts op de hoogte brengen van de wil van de patiënt. De behandelende arts van de patiënt, de geraadpleegde arts en de leden van het verplegend team kunnen niet als vertrouwenspersoon optreden.

De wilsverklaring moet **gedateerd en ondertekend** worden door degene die de verklaring aflegt, door de getuigen en, indien die er zijn, door de aangeduide vertrouwensperso(o)n(e)n. **De verklaring moet door iedereen op dezelfde datum ondertekend worden!**

Kan men zelf het document niet meer ondertekenen, dan mag men dat laten doen door een meerderjarig persoon die men aanduidt en die geen enkel materieel belang heeft bij het overlijden van de patiënt. De wilsverklaring vermeldt dat de betrokkene niet in staat is te tekenen en waarom. Bij de wilsverklaring wordt een medisch getuigschrift gevoegd als bewijs dat de betrokkene fysiek blijvend niet in staat is de wilsverklaring op te stellen en te tekenen.

Men maakt het document ook best op in **meer dan één exemplaar** (kopies van het originele document voorzien van originele handtekeningen volstaan). Het is immers in het belang van elk van de betrokkenen (naasten en de behandelende artsen) voorafgaand op de hoogte te zijn van het bestaan van het document en ervoor te zorgen dat ze er ook toegang toe hebben. **Voorzie zeker een exemplaar voor de vertrouwenspersoon en OCMW Ledegem!** Het OCMW moet immers de verklaringen opsturen naar de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid ter controle.

Het is van belang dat alle rubrieken die van toepassing zijn, correct zijn ingevuld!

De overheid voorziet tevens in de mogelijkheid tot kosteloze registratie van de wilsverklaring. Dit is een nationale elektronische databank die kan geraadpleegd worden door zorgverleners (24/24u, 7/7d). Je kan hiervoor terecht bij OCMW Ledegem.

De wilsverklaring is maximaal 5 jaar geldig. Ze moet dus tijdig vernieuwd worden. Indien je wilsonbekwaam wordt in de periode van 5 jaar, dan blijft de verklaring onbeperkt geldig.

Voor wie een wilsverklaring euthanasie heeft laten opmaken, kan het nuttig zijn om ook de negatieve wilsverklaring te laten opmaken.

3. Meer informatie

Meer informatie over:

- De voorafgaande wilsverklaring euthanasie;
- De voorafgaande negatieve wilsverklaring;
- De verklaring voor orgaandonatie;
- De verklaring inzake de wijze van teraardebestelling;
- Het document betreffende het lichaam schenken aan de wetenschap;
- en de LEIFkaart

kan je bekomen bij Kim D'Almagne op het welzijnsloket van OCMW Ledegem.

- Telefonisch via 056 894 819
- Of je kan langskomen tijdens de openingsuren:
  - Ma 9u-12u 16u-19u
  - Di 9u-12u gesloten
  - Wo 9u-12u /
  - Do 9u-12u /
  - Vr 9u-12u gesloten

Of via LEIF, het LevensEinde InformatieForum: www.leif.be